

Podstawy dydaktyki Sylabus zajęć

Informacje podstawowe

Kierunek studiów Historia i polityka współczesna - interdyscyplinarne studia nauczycielskie	Cykl dydaktyczny 2023/24
Specjalność -	Kod zajęć 18HITS.21K.00771.23
Jednostka organizacyjna Wydział Historii	Języki wykładowe polski
Poziom studiów studia drugiego stopnia	Obligatoryjność Obowiązkowy
Forma studiów studia stacjonarne	Blok zajęciowy Przedmioty kierunkowe
Profil studiów profil ogólnoakademicki	
Koordinator zajęć	Danuta Konieczka-Śliwińska
Prowadzący zajęcia	Danuta Konieczka-Śliwińska
Okres Semestr 1	Forma zajęć / liczba godzin / forma zaliczenia • Wykład: 15, Egzamin • Warsztaty: 15, Zaliczenie z oceną
	Liczba punktów ECTS 3

Cele kształcenia dla zajęć

Kod	Cel
C1	opanowanie przez studentów podstawowej wiedzy z zakresu dydaktyki szkolnej niezbędne do planowania działań dydaktycznych z zakresu wiedzy o społeczeństwie na poziomie szkoły podstawowej i ponadpodstawowej oraz historii i teraźniejszości na poziomie szkoły ponadpodstawowej
C2	opanowanie przez studentów podstawowych umiejętności z zakresu dydaktyki szkolnej niezbędne do planowania działań dydaktycznych z zakresu wiedzy o społeczeństwie na poziomie szkoły podstawowej i ponadpodstawowej oraz historii i teraźniejszości na poziomie szkoły ponadpodstawowej

Wymagania wstępne

brak

Efekty uczenia się dla zajęć

Kod	Efekty uczenia się dla zajęć w zakresie	Efekty uczenia się dla kierunku	Metody weryfikacji osiągnięcia efektów uczenia się dla zajęć
Wiedzy - Student/ka:			
W1	zna i rozumie przedmiot i zadania współczesnej dydaktyki oraz relację dydaktyki ogólnej do dydaktyk szczegółowych	C.W1, HIT_K2_W06, HIT_K2_W07, HIT_K2_W10	Egzamin pisemny
W2	zna i rozumie zagadnienie klasy szkolnej jako środowiska edukacyjnego	C.W2, HIT_K2_W03, HIT_K2_W05, HIT_K2_W06	Egzamin pisemny
W3	zna i rozumie współczesne koncepcje nauczania i cele kształcenia, zasady dydaktyki, metody nauczania, treści nauczania oraz organizację procesu kształcenia i pracy uczniów	C.W3, HIT_K2_W01, HIT_K2_W02, HIT_K2_W03, HIT_K2_W06, HIT_K2_W07, HIT_K2_W10	Egzamin pisemny
W4	zna i rozumie zagadnienie lekcji jako jednostki dydaktycznej, jej budowę, modele lekcji, style pracy z uczniami oraz środki dydaktyczne	C.W4, HIT_K2_W06, HIT_K2_W07, HIT_K2_W08, HIT_K2_W10	Egzamin pisemny
W5	zna i rozumie konieczność projektowania działań edukacyjnych dostosowanych do zróżnicowanych potrzeb i możliwości uczniów	C.W5, HIT_K2_W06, HIT_K2_W07, HIT_K2_W10, HIT_K2_W11	Egzamin pisemny
W6	zna i rozumie sposoby i znaczenie oceniania osiągnięć szkolnych uczniów, tematykę oceny efektywności dydaktycznej nauczyciela i jakości działalności szkoły	C.W6, HIT_K2_W06, HIT_K2_W07	Egzamin pisemny
W7	zna i rozumie znaczenie języka jako narzędzia pracy nauczyciela oraz metody porozumiewania się w celach dydaktycznych	C.W7, HIT_K2_W07, HIT_K2_W10, HIT_K2_W11	Egzamin pisemny
Umiejętności - Student/ka:			
U1	potrafi zidentyfikować potrzeby dostosowania metod pracy do klasy zróżnicowanej pod względem poznawczym, kulturowym, statusu społecznego lub materialnego	C.U1, HIT_K2_U03, HIT_K2_U05, HIT_K2_U11	opracowanie scenariusza lekcji (wiedzy o społeczeństwie lub historii i teraźniejszości) z elementami oceniania kształtującego, dostosowanej do zróżnicowanych potrzeb uczniów
U2	potrafi zaprojektować działania służące integracji klasy szkolnej	C.U2, HIT_K2_U05, HIT_K2_U08, HIT_K2_U11	opracowanie scenariusza lekcji (wiedzy o społeczeństwie lub historii i teraźniejszości) z elementami oceniania kształtującego, dostosowanej do zróżnicowanych potrzeb uczniów

Kod	Efekty uczenia się dla zajęć w zakresie	Efekty uczenia się dla kierunku	Metody weryfikacji osiągnięcia efektów uczenia się dla zajęć
U3	potrafi dobierać metody nauczania do nauczanych treści i zorganizować pracę uczniów	C.U3, HIT_K2_U05, HIT_K2_U06, HIT_K2_U07, HIT_K2_U08	opracowanie scenariusza lekcji (wiedzy o społeczeństwie lub historii i teraźniejszości) z elementami oceniania kształtującego, dostosowanej do zróżnicowanych potrzeb uczniów
U4	potrafi wybrać model (typ) lekcji i zaprojektować jego strukturę	C.U4, HIT_K2_U05, HIT_K2_U08, HIT_K2_U11	opracowanie scenariusza lekcji (wiedzy o społeczeństwie lub historii i teraźniejszości) z elementami oceniania kształtującego, dostosowanej do zróżnicowanych potrzeb uczniów
U5	potrafi zaplanować pracę z uczniem zdolnym	C.U5, HIT_K2_U05, HIT_K2_U11	opracowanie scenariusza lekcji (wiedzy o społeczeństwie lub historii i teraźniejszości) z elementami oceniania kształtującego, dostosowanej do zróżnicowanych potrzeb uczniów
U6	potrafi dokonać oceny pracy ucznia i zaprezentować ją w formie oceny kształtującej	C.U6, HIT_K2_U05, HIT_K2_U08	opracowanie scenariusza lekcji (wiedzy o społeczeństwie lub historii i teraźniejszości) z elementami oceniania kształtującego, dostosowanej do zróżnicowanych potrzeb uczniów
Kompetencje społecznych - Student/ka:			
K1	jest gotowa/gotów do poszukiwania najlepszych rozwiązań dydaktycznych sprzyjających postępowi uczniów	C.K1, HIT_K2_K01, HIT_K2_K02, HIT_K2_K03, HIT_K2_K05	opracowanie scenariusza lekcji (wiedzy o społeczeństwie lub historii i teraźniejszości) z elementami oceniania kształtującego, dostosowanej do zróżnicowanych potrzeb uczniów

Treści programowe dla zajęć

Lp.	Treści programowe dla zajęć	Efekty uczenia się dla zajęć	Formy zajęć
1.	Miejsce i rola dydaktyki w systemie kształcenia w Polsce.	W1	Wykład

Lp.	Treści programowe dla zajęć	Efekty uczenia się dla zajęć	Formy zajęć
2.	Nurty myślenia o dydaktyce szkolnej oraz koncepcje kształcenia.	U1, U3, U4, K1	Warsztaty
3.	Klasa szkolna jako środowisko edukacyjne, działania integrujące klasę.	W2, W7	Wykład
4.	Style pracy nauczyciela i ucznia, czyli jak pracować nad relacjami sprzyjającymi kształceniu i wychowaniu.	U1, U2, U3, U4, K1	Warsztaty
5.	Współczesne koncepcje nauczania, zasady, cele, treści, metody, techniki nauczania i środki dydaktyczne.	W3, W4	Wykład
6.	Organizacja procesu lekcyjnego, planowanie pracy dydaktycznej nauczyciela i ucznia.	U1, U2, U3, U4, U6, K1	Warsztaty
7.	Lekcja jako najmniejsza jednostka dydaktyczna.	W2, W3, W4	Wykład
8.	Planowanie, obserwacja i analiza różnych typów lekcji w kontekście zastosowania strategii metod, form pracy, środków dydaktycznych oraz interakcji w klasie.	U1, U2, U3, U4, U5, U6, K1	Warsztaty
9.	Projektowanie działań edukacyjnych dostosowanych do zróżnicowanych potrzeb i możliwości uczniów.	W2, W3, W4, W5	Wykład
10.	Narzędzia do opisu i planowania rozwoju potencjału ucznia o zróżnicowanych potrzebach i możliwościach.	U1, U2, U3, U4, U5, U6, K1	Warsztaty
11.	Ocenianie szkolne i ewaluacja pracy szkoły.	W2, W3, W5, W6	Wykład
12.	Ocenianie kształtujące w praktyce szkolnej.	U1, U4, U5, U6, K1	Warsztaty
13.	Kultura relacji i komunikacja w szkole.	W2, W3, W5, W7	Wykład
14.	Porozumiewanie się w celach dydaktycznych: rodzaje i sposoby zadawania pytań, udzielanie informacji zwrotnej.	U1, U4, U6, K1	Warsztaty

Informacje dodatkowe

Forma zajęć	Metody i formy prowadzenia zajęć
Wykład	Wykład z prezentacją multimedialną wybranych zagadnień, Wykład konwersatoryjny, Wykład problemowy
Warsztaty	Dyskusja, Praca z tekstem, Metoda analizy przypadków, Gra dydaktyczna/symulacyjna, Metoda ćwiczeniowa, Pokaz i obserwacja, Metoda aktywizująca - "burza mózgów", Praca w grupach, Rozwiązywanie zadań praktycznych

Forma zajęć	Warunki zaliczenia zajęć
Wykład	Zdanie egzaminu pisemnego w formie zadań punktowanych. Kryteria oceniania: <ul style="list-style-type: none"> • bardzo dobry – od 100 do 90% pkt. na egzaminie pisemnym • dobry plus – od 90 do 80% pkt. na egzaminie pisemnym • dobry – od 80 do 70% pkt. na egzaminie pisemnym • dostateczny plus – od 70 do 60% pkt. na egzaminie pisemnym • dostateczny – od 60 do 50% pkt. na egzaminie pisemnym • niedostateczny – poniżej 50% pkt. na egzaminie pisemnym.

Forma zajęć	Warunki zaliczenia zajęć
Warsztaty	<p>Uzyskanie pozytywnej oceny za opracowanie scenariusza lekcji.</p> <p>Kryteria oceniania:</p> <ul style="list-style-type: none"> • bardzo dobry: wzorowe wykonanie zadania zgodnie z przedstawionymi zaleceniami, a jednocześnie w sposób kreatywny i twórczy • dobry plus: precyzyjne wykonanie zadania zgodnie z przedstawionymi zaleceniami • dobry: poprawne wykonanie zadania zgodnie z przedstawionymi zaleceniami • dostateczny plus: niekompletne wykonanie zadanego zadania • dostateczny: połowiczne wykonanie zadanego zadania • niedostateczny: brak wykonania zadania.

Literatura

Obowiązkowa

1. Kupisiewicz C., Podstawy dydaktyki, Warszawa 2005.
2. Okoń W., Wprowadzenie do dydaktyki ogólnej, Warszawa 1996.
3. Żegnałek K., Dydaktyka ogólna. Wybrane zagadnienia, Warszawa 2005.
4. Niemierko B., Kształcenie szkolne. Podręcznik skutecznej dydaktyki, Warszawa 2007.
5. Bereźnicki F., Dydaktyka szkolna dla kandydatów na nauczycieli, Kraków 2018.

Nakład pracy studenta i punkty ECTS

Rodzaje zajęć studenta	Średnia liczba godzin* przeznaczonych na zrealizowane rodzaje zajęć
Wykład	15
Warsztaty	15
Czytanie wskazanej literatury	30
Przygotowanie do egzaminu	15
Inne	15
Łączny nakład pracy studenta	Liczba godzin 90
Liczba punktów ECTS	ECTS 3

* godzina (lekcyjna) oznacza 45 minut

Efekty uczenia się dla kierunku

Kod	Treść
HIT_K2_K01	Absolwent/ka jest gotów/gotowa do stosowania w praktyce badawczej i edukacyjnej w sposób twórczy, krytyczny i odpowiedzialny wiedzy z zakresu historii, wiedzy o polityce i społeczeństwie współczesnym
HIT_K2_K02	Absolwent/ka jest gotów/gotowa do stosowania w sposób krytyczny i odpowiedzialny w praktyce badawczej i edukacyjnej wybranych metodologii, metod, technik i narzędzi właściwych dla badań historii najnowszej, wiedzy o polityce i społeczeństwie współczesnym
HIT_K2_K03	Absolwent/ka jest gotów/gotowa do zaprojektowania, zrealizowania oraz opracowania i przedstawienia wyników projektu badawczego i edukacyjnego dotyczącego wybranych problemów z zakresu historii, politologii i edukacji z zachowaniem rygorów myślenia krytycznego i etyki badawczej i zawodowej
HIT_K2_K05	Absolwent/ka jest gotów/gotowa do stosowania w praktyce badawczej i edukacyjnej wiedzy oraz umiejętności tworzenia wybranych form pisarstwa i wypowiedzi akademickiej oraz popularyzujących historię i wiedzę o polityce i społeczeństwie współczesnym
HIT_K2_U03	Absolwent/ka potrafi samodzielnie zdobywać i pogłębiać wiedzę oraz doskonalić umiejętności badawcze z zakresu wybranych współczesnych problemów życia społecznego w wymiarze lokalnym, regionalnym, krajowym, europejskim oraz globalnym
HIT_K2_U05	Absolwent/ka potrafi samodzielnie zdobywać i pogłębiać wiedzę oraz doskonalić kompetencje dydaktyczne w zakresie wiedzy o historii, polityce i społeczeństwie współczesnym
HIT_K2_U06	Absolwent/ka potrafi samodzielnie zdobywać i pogłębiać wiedzę oraz doskonalić umiejętności badawcze w zakresie edukacji i popularyzacji wiedzy z historii najnowszej oraz o polityce i społeczeństwie współczesnym
HIT_K2_U07	Absolwent/ka potrafi świadomie dobierać i stosować wybrane metodologie, metody, techniki i narzędzia badawcze właściwe dla badań humanistycznych i społecznych, ze szczególnym uwzględnieniem badań historycznych, oraz o polityce i społeczeństwie współczesnym
HIT_K2_U08	Absolwent/ka potrafi zaprojektować, zrealizować oraz opracować i przedstawić wyniki projektu badawczego i edukacyjnego dotyczącego wybranych problemów z zakresu historii najnowszej, wiedzy o polityce i społeczeństwie współczesnym
HIT_K2_U11	Absolwent/ka potrafi kierować pracą zespołu i wykonywać zadania badawcze i edukacyjne we współpracy z innymi
HIT_K2_W01	Absolwent/ka zna i rozumie w stopniu pogłębionym wybrane problemy dziejów najnowszych z podziałem na historię polityczną, kultury, gospodarczą i społeczną
HIT_K2_W02	Absolwent/ka zna i rozumie w stopniu pogłębionym współczesne problemy polityki lokalnej, regionalnej, krajowej i europejskiej oraz wybrane problemy z zakresu polityki globalnej
HIT_K2_W03	Absolwent/ka zna i rozumie w stopniu pogłębionym współczesne problemy życia społecznego w wymiarze lokalnym, regionalnym, krajowym i europejskim oraz wybrane problemy w wymiarze globalnym
HIT_K2_W05	Absolwent/ka zna i rozumie podstawy prawne funkcjonowania społeczeństw współczesnych
HIT_K2_W06	Absolwent/ka zna i rozumie w stopniu pogłębionym specyfikę edukacji i popularyzacji wiedzy historycznej, o polityce i społeczeństwie współczesnym
HIT_K2_W07	Absolwent/ka zna i rozumie w stopniu pogłębionym dydaktyczne uwarunkowania nauczania i uczenia się historii najnowszej oraz wiedzy o polityce i społeczeństwie współczesnym
HIT_K2_W08	Absolwent/ka zna i rozumie w stopniu pogłębionym wiedzę z zakresu metodologii, metod, technik i narzędzi badań społecznych i humanistycznych ze szczególnym uwzględnieniem metod badań historycznych i politologicznych
HIT_K2_W10	Absolwent/ka zna i rozumie w stopniu pogłębionym terminologię właściwą dla historii oraz nauk o polityce, społeczeństwie współczesnym i edukacji w powiązaniu z naukami humanistycznymi i społecznymi
HIT_K2_W11	Absolwent/ka zna i rozumie w stopniu pogłębionym wiedzę na temat wybranych form wypowiedzi ustnej i pisarstwa akademickiego oraz dydaktycznego, w tym zasady ochrony prawa autorskiego

Kod	Treść
C.K1	Absolwent/ka jest gotów/gotowa do twórczego poszukiwania najlepszych rozwiązań dydaktycznych sprzyjających postępom uczniów
C.U1	Absolwent/ka potrafi zidentyfikować potrzeby dostosowania metod pracy do klasy zróżnicowanej pod względem poznawczym, kulturowym, statusu społecznego lub materialnego
C.U2	Absolwent/ka potrafi zaprojektować działania służące integracji klasy szkolnej
C.U3	Absolwent/ka potrafi dobierać metody nauczania do nauczanych treści i zorganizować pracę uczniów
C.U4	Absolwent/ka potrafi wybrać model lekcji i zaprojektować jej strukturę
C.U5	Absolwent/ka potrafi zaplanować pracę z uczniem zdolnym, przygotowującą go do udziału w konkursie przedmiotowym lub współzawodnictwie sportowym
C.U6	Absolwent/ka potrafi dokonać oceny pracy ucznia i zaprezentować ją w formie oceny kształtującej
C.W1	Absolwent/ka zna i rozumie usytuowanie dydaktyki w zakresie pedagogiki, a także przedmiot i zadania współczesnej dydaktyki oraz relację dydaktyki ogólnej do dydaktyk szczegółowych
C.W2	Absolwent/ka zna i rozumie zagadnienie klasy szkolnej jako środowiska edukacyjnego: style kierowania klasą, problem ładu i dyscypliny, procesy społeczne w klasie, integrację klasy szkolnej, tworzenie środowiska sprzyjającego postępom w nauce oraz sposób nauczania w klasie zróżnicowanej pod względem poznawczym, kulturowym, statusu społecznego lub materialnego
C.W3	Absolwent/ka zna i rozumie współczesne koncepcje nauczania i cele kształcenia – źródła, sposoby ich formułowania oraz ich rodzaje; zasady dydaktyki, metody nauczania, treści nauczania i organizację procesu kształcenia oraz pracy uczniów
C.W4	Absolwent/ka zna i rozumie zagadnienie lekcji jako jednostki dydaktycznej oraz jej budowę, modele lekcji i sztukę prowadzenia lekcji, a także style i techniki pracy z uczniami; interakcje w klasie; środki dydaktyczne
C.W5	Absolwent/ka zna i rozumie konieczność projektowania działań edukacyjnych dostosowanych do zróżnicowanych potrzeb i możliwości uczniów, w szczególności możliwości psychofizycznych oraz tempa uczenia się, a także potrzebę i sposoby wyrównywania szans edukacyjnych, znaczenie odkrywania oraz rozwijania predyspozycji i uzdolnień oraz zagadnienia związane z przygotowaniem uczniów do udziału w konkursach i olimpiadach przedmiotowych; autonomię dydaktyczną nauczyciela
C.W6	Absolwent/ka zna i rozumie sposoby i znaczenie oceniania osiągnięć szkolnych uczniów: ocenianie kształtujące w kontekście efektywności nauczania, wewnątrzszkolny system oceniania, rodzaje i sposoby przeprowadzania sprawdzianów i egzaminów zewnętrznych; tematykę oceny efektywności dydaktycznej nauczyciela i jakości działalności szkoły oraz edukacyjną wartość dodaną
C.W7	Absolwent/ka zna i rozumie znaczenie języka jako narzędzia pracy nauczyciela: problematykę pracy z uczniami z ograniczoną znajomością języka polskiego lub zaburzeniami komunikacji językowej, metody porozumiewania się w celach dydaktycznych – sztukę wykładania i zadawania pytań, sposoby zwiększania aktywności komunikacyjnej uczniów, praktyczne aspekty wystąpień publicznych – poprawność językową, etykę języka, etykietę korespondencji tradycyjnej i elektronicznej oraz zagadnienia związane z emisją głosu – budowę, działanie i ochronę narządu mowy i zasady emisji głosu